

Er ref
Vår ref Dnr: 2015/059

Näringsdepartementet, registrator

Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Stockholm 19 oktober 2015

Naturskyddsföreningens yttrande över betänkande En ny regional planering – ökad samordning och bättre bostadsförsörjning (SOU 2015:59)

Bostadsplaneringskommittén har haft i uppdrag att utreda och föreslå förändringar i regelverk för att säkra en långsiktigt hållbar utveckling av bostadsförsörjningen i alla delar av landet.

Naturskyddsföreningen (föreningen) har läst utredningen och håller i stort med om att regional samverkan bör stärkas och utvecklas i syfte att uppnå en långsiktigt hållbar utveckling i våra regioner. Föreningen ser dock en rad oroande tendenser i förslagen.

Sammanfattning

1. Kommunernas självbestämmande över planprocessen bör inte inskränkas och det gäller självfallet också deras rätt att bilda kommunala naturreservat.
2. Att grönstrukturen och dess ekosystemtjänster och övriga miljöfrågor, klimat undantaget, i princip negligeras i utredningen är i sanning märkligt. Grönstrukturen och övriga miljöfrågor bör istället ses som en helt naturlig del i den regionala planeringen om förslaget som presenteras i utredningen ska realiseras.
3. Utan att urholka kommunernas självbestämmande över sin fysiska planering bör man från centralt håll, inte minst i regionerna, stötta och stärka det mellankommunala samarbetet kring planering, skötsel och utveckling av de stora sammanhängande och kommunövergripande grönområdena i storstadsregionerna.

Kommuners självbestämmande

Av förslaget kan tydas att kommunernas nuvarande självbestämmande vad gäller fysisk planering kan komma att utarmas. Detta gäller inte minst kommunernas tillämpning av miljöbalken (MB) och då i synnerhet deras möjlighet att själva kunna bilda naturreservat. Naturreservat görs ju dels i syfte att trygga invånarnas tillgång till kvalitativ natur, både för barn och vuxna, dels för att skydda och utveckla naturen och dess viktiga, inte minst i urbana områden, ekosystemtjänster. Föreningen anser således att kommunernas självbestämmande över planprocessen inte bör inskränkas och det gäller alltså självfallet deras rätt att bilda kommunala naturreservat.

Grönstrukturen saknas

Som nämnts ovan spelar grönstrukturen en allt mer viktig roll för att skapa hållbara urbana områden. I utredningen lyser dock grönstrukturen i princip med sin frånvaro vilket tyder på ett fatalt förbiseende av denna. Dagligen presenteras alltfler forskningsrapporter, nationellt såväl som internationellt, som på ett distinkt sätt lyfter fram grönstrukturen och dess ekosystemtjänster. Det räcker med att läsa den forskning som görs på Stockholm Resilience Centre under ledning av professor Johan Rockström. Forskningen ser dessa strukturer och ekosystemtjänster som absolut essentiella för att storstadsregioner som exempelvis Stockholm, Göteborg och Malmö. Något som också beslutades vid partsmötet i konventionen om biologisk mångfald i Nagoya 2010 (Aichimålen). Dessa mål är politiskt bindande även för Sverige. Att dessa i princip negligeras i en utredning som behandlar regional utveckling är i sanning märkligt. Överhuvudtaget så lyser miljön med sin frånvaro i utredningen. Grönstrukturen och övriga miljöfrågor bör istället ses som en helt naturlig del i den regionala planeringen om förslaget som presenteras i utredningen ska realiseras.

Stärkt regional samverkan kring grönstrukturen

I samtliga stora regioner i Sverige, inte minst i Stockholm, finns det oerhört värdefull och sammanhängande grönstruktur som sträcker sig över ett varierat antal kommuner. Det medför stora utmaningar inklusive åtgärder att skydda och utveckla dessa områden på ett hållbart sätt, samtidigt som bostadsförsörjning tryggas. Vid bebyggelseutveckling finns stora risker att områdena skärs av, fragmentiseras, och mister många av sina unika värden, som exempelvis rekreations- och ekosystemvärden. Utan att urholka kommunernas självbestämmande över sin fysiska planering bör man därför från centralt håll, inte minst i regionerna, stötta och stärka det mellankommunala samarbetet kring planering, skötsel och utveckling av de stora sammanhängande och kommunövergripande grönområdena i

storstadsregionerna. Bra exempel finns på detta bl.a. i Stockholm där sedan ett antal år flera mellankommunala samverkansarbeten växt fram i de s k Gröna kilar. I fyra, av tio, av dessa gröna kilar finns nu permanent mellankommunal samverkan som syftar till att stärka grönstrukturen genom att kommunerna helt enkelt kontinuerligt diskuterar och beslutar om hur kilar ska utvecklas på ett hållbart sätt. Ett bra exempel är arbetet i Rösjökilan i Stockholms län vilket pågått sen 2006¹. Även Stockholms läns landsting trycker i sin rapport "Svaga samband"² på vikten av formaliserad mellankommunal samverkan som ett sätt att skydda och utveckla stora, sammanhängande grönområden som sträcker sig över flera kommuner.

Vi är övertygade om att det med klok politik och lagstiftning går att trygga såväl bostadsförsörjningen som den grönstruktur som är nödvändig för människors hälsa, biologisk mångfald; ja kort sagt en hållbar stadsutveckling.

Johanna Sandahl
ordförande Naturskyddsföreningen riks

Mårten Wallberg
Ordförande Naturskyddsföreningen i Stockholms län

---

¹ <http://stockholms-lan.naturskyddsforeningen.se/wp-content/uploads/sites/26/2015/10/Arsrapport-Rosjokilen-sidor-2006-2009-slutgiltig-09032011-komp.pdf>

² <http://www.trf.sll.se/Publikationer/2012/20125-Nar-vad-och-hur-Svaga-samband-i-Stockholmsregionens-grona-kilar/>